Z DENNÍKU MÉ SAMOTY.

Nepište tedy... K čemu taky psáti?
Pár pouhých frásí? Ty mne nezhojí...
A lásku citem lháti? Vždyť oboji
žádnému srdci nedá diktovati.

Snad soucit tedy? Lží klid neuvrátí...
Se srdcem byl by v stálém odboji
a oba nás by nestih' v pokoji,
jejž vzájemně si přec jen chceme přáti.

Nepište proto... A vždy přímou buďte
a jako ta se nikdy neprobuďte
z mlčení třeba, jež mi může dát

odpověď taky. Mne však neodsuďte
pro lásku nikdy, dál ji ve mně buďte,
vidouc mne ji — i třeba umírat.

•

Zapadá slunce... V daleku kdes mizí...
V mém srdci sny a touhy probouzí
mezi tím, pták co píseň o nouzi
dvou duší zpívá, jež si byly cizí.

Bolest z ní tryská neurčitou vísí,
jež v srdce víc jak v růže motouzy
se zařezává a mne zostouzí
co slabocha, jenž pouze výsměch sklízí.

Denně to cítím slunce při západu,
myšlenky podle myšlenek když kládu
v neznámou dál svým celým toužením,

chápaje plně za celou let řadu,
proč život je mi ve svém lačném hladu
radosti žádnou a jen soužením.

A. J. H.

Česko-americký přehled.

— Dnem 1. září t. r. po 42leté činnosti žurnalistické rozloučil se s veřejností redaktor "Dennice Novověku" v Clevelandu, p. Václav Šnajdr. Týž býval bystrým a pronikavým žurnalistou v česko-amerických poměrech a pozornost obracel na sebe hlavně jako žurnalista slušný, který si dovedl proto získati celou řadu přátel i mezi přívrženci tábora protivného smýšlení a přesvědčení. Jako novinář byl člověkem krajně zásadním a proto jest odchodu jeho v zájmu česko-amerického novinářství vskutku jen litovati. Pro jeho agilnost však nevěříme, že se s veřejností rozloučil nadobro. Závod jeho a list přešel v ruce Vydavatelské Společnosti "Svět", jež pod tímže jménem vydávati bude denník. Nástupcem páně Šnajdrovým stal se spisovatel Jos. Ad. Trojan, jemuž upřímně tiskneme ruku s přáním největšího zdaru.

— Spisovatel Jos. Ad. Trojan chystá do tisku novelu z česko-amerického života "Ztracená".

— Pro šestý všesokolský slet, jenž se bude r. 1912. konati v Praze, chystají se přípravy již i zde. Z Chicaga bude obeslán vzorným družstvem.

— Bohumil Král, bratr redaktora J. J. Krále, byl v Chicagu jmenován professorem mathematiky na vyšší škole Farragut.

— Z Woodstock, Ill., se oznamuje, že šerif K. Vondrák překazil dvěma nebezpečným desperátům útěk z tamního vězení.

— V Town of Lake (Chicago) byla otevřena Česko-Slovanská banka na 47. ul. blíže Robey ul., jež byla založena právníkem J. F. Třískou, jímž bude taky řízena.

— Dr. S. Breitenfeld v New Yorku byl za své zásluhy pracemi v přistěhovaleckém domě jmenován císařem císařským radou.

— Sl. Cl. F. Balašova, výtečná pianistka z Clevelandu, dobývá hrou na svůj nástroj úspěchu za úspěchem.

— Sjezd Kat. Jed. Sokolské župu "Hostýn" bude pořádán v Shiner, Tex., ve dnech 26. až 28. září. Súčastní se ho sedm sborů.

— Divadelní saisona st.-louisských ochotníků zahájena byla "Českým sedlákem", poutavým to obrazem ze života selského lidu.

— Detroitský Pěv. Sbor "Slavoš" za pohostinství Smíš. Pěv. Sboru "Hlahol" sehrál v neděli v Clevelandě Tylovu kouzelnou hru "Lesní Panna".

— V Clevelandě vystupuje v tamním "Opera House" se společností, hrající hru "The Girl in the Taxi", česká umělkyně Pearl Šindelářová, žena českého herce a malíře, rozeného Clevelanďana.

— Nově založený "Literární kroužek" v Chicagu nákladem svým vydá všechny básně Petra Bezruče, — mezi nimi i novinky.

— V New Yorku Svobodná Obec oznamuje dvě divadelní novinky a sice Ernstovu hru 'Flachsman vychovatel' a sociální Rožkovu komedii "Dobrodinečkové", které nejlepšími ochotníky předvede v době nejbližší.

— Odborný časopis "The Musical Age", vycházející v New Yorku, velmi pěkným způsobem rozepsal se v jednom z posledních svých čísel o Josefu Finlovi, členu ochotnického spolku "Záboj" o jeho odborných schopnostech.

Nehody, neštěstí a černá kronika česko-americká.

— V Chicagu usmrcen byl minulý týden pádem s vozu elektrické pouliční dráhy krajan Josef Churaň, známý hudebník.

— V Clevelandu stejným způsobem poraněn byl — a to vážně — krajan Albert Čihák.

— Na chicažského radního a krajana, A. J. Čermáka, podniknut byl ve výletním místě chicažském — Lyons — policií tamní vražedný útok ze msty za to, že jmenovaný radní jel tam vyšetřit poměry.

— Krajan Otto Skřivan z Chicaga zastřelil se v minulých dnech ze zoufalství nad svou nezhojitelnou a bolestnou chorobou.

— Krajanu Josefu Hořánkovi v Clevelandu splašil se minulý týden do vozu zapřažený kůň, při čemž on sám byl poraněn a jeho dvě malé děti málem byly zabity.

— V St. Louisském "Hlasu" se dočítáme, že byl odtamtud přes Galveston, Tex., deportován krajan Artuš Hrazdil. Týž byl poslán zpět do vlasti již r. 1906, ale zase vrátil se do St. Louisu. Před několika roky v hádce zabil dílovedoucího J. Šrámka, začež byl odsouzen na 35 roků do káznice. Později byl uznán za choromyslného a guvernér Hudley jej proto pardonoval, ale s podmínkou, že přistěhovaleckým úřadem poslán bude zpět tam, odkud přišel.

OSUD NEPRAVDIVÉHO ČLOVĚKA.

(Vyňato ze "Stopy".)

S přepychem zařízená villa, kterou Gabrielle d'Annunzio má ve Florencii, byla prodána těchto dnů ve veřejné dražbě, na popud věřitelů, jimž d'Annunzio byl dlužen obrovské sumy. Došlo na vše, na nábytek, na obrazy a na všecko umělecké zařízení, jež representuje cenu sta tisíce lir. Ukázalo se, že básník je strašně zadlužen. A k tomu ještě druží se i jiná okolnost, neméně charakteristická. Ví se totiž, že d'Annunzio, jemuž paní a dívky po celé Evropě říkají "božský", přišel i o své boštství. Je teď usazen v Paříži, kde píše prý kusy pro dvě boulevardní divadla.

Bylo by ovšem hloupé, smát se, radovat se z neštěstí cizího člověka. To se může stát v životě každému, že mu prodají villu, nebo zabaví klenoty. Ale přijde na to, kdo to je, jak do dluhů se dostal a jak na jeho nehody pohlížíme.

A tu je nutno říci docela nepokrytě: D'Annunzia nejen že pro jeho neštěstí nelitujeme, ale dokonce si myslíme, vzal čert jeho villu i všecky jeho vásy a obrazy, neboť k tomu všemu přišel falešnou cestou, jakož vůbec jeho konec je koncem falešného, nepravdivého člověka.

Jen si vzpomeňme. Tento knižní tenorista, o jehož neštěstí vypravují soustrastně telegrafní dráty celého světa, odpověděl ještě před několika lety, když mu z Ameriky nabízeli tisíc lir za jednu recitaci, že by mu to nestačilo ani na cigarety. Toto božské tatrmanství prováděl po celý svůj život, po celou tu dobu, co je slavným. Tak dlouho, až se zprotivil vlastní domovině, jejíž lid je čilý a brzy se probírá z klamného opojení. Dali mu prodati majetek, nevyrvali jeho villu z rukou věřitelů, nikdo se na něho nesložil. Ba, pustili jej klidně i do ciziny. Jejich zdravý rozum si řekl: Mohli jsi si zapalovati tisícovkami cigarety, zaplať si teď své dluhy sám.

Ale bylo by osudné, kdyby ani pařížské boulevardy nepřály d'Annunziovi a kdyby slavný ten muž umřel jednou s dluhy. Svět byl by pak bohatší o jednu pohádku, která rozhodně světu nesluší. Vždycky, umřel-li slavný člověk, který za živa nadělal půl milionu dluhů, říká se: Chudák, umřel v samých dluzích, věřitelové ho k smrti ustvali. A tradice dlouhá léta se udržuje, trvá někdy i celá století. A přece není na světě pohádky komičtější. Člověk, jenž za živa nadělal statisíce dluhu, umřel — do slova vzato — "v dluzích", ale což není nad slunce jasnější, že takový člověk byl vlastně boháč! Ovšem, na cizí účet. Nic není tak snadné, jako dělati závratné dluhy a potom umříti jako chudý, věřiteli pronásledovaný člověk. — — Škoda, že taková pohádka není jen komická. Ona jest i osudná, neboť zavádí zdravý pomysl lidí na nepravou cestu. Vedle této falešné, nadmuté tradice uniká bolest drobných lidí jako krůpěj mořská. Neznámý baráčník pod Kozákovem, jemuž exek. odvádí kozu pro nezaplacení daní, ztrácí se na věky vedle takové d'annunziovské nehody, která, tradována novinami a telegrafem, visí nad Evropou jako upoutaný, zdaleka viditelný balon, jako vznášející se modla. Dojem je tak veliký, že nechce se ani myslit. Vše je zapomenuto — baráčník, exekutor i koza. A to je truchlivé. Malí, neznámí chudí nečekající spásy od hesel. Jest cosi ještě vyššího než socialistická organisace. Pracovati pro lásku k malému člověku nedá se jen na jednom určitém případě, který, jako na příklad zatopení dolů, zmrzačení v továrně a pod., vyskytne se dnes nebo zítra. Pro lásku a cit nestačí, zastavíme-li se nad zdechlou, utahanou klisnou a řekneme-li: "Zde dřením zespeněla kobyla". Největší ideál lásky jest, míti vždy připraveno své srdce i pro bídu neznámou, které nevidíme, a snažit se, všude ji tušiti (neboť ona skutečně je všudypřítomna jako křesťanský Bůh), vystaviti své spokojené tělo jejím neviditelným bolestným vlnám, slyšeti jejich vzdálené nárazy a připraviti svoji veškeru bytost pro příval toho neznámého, temně hučícího moře, aby, až přijde, nás nesmetlo, ale očistilo a obmylo. Jde o to, být duševním bratrem neznámému a chudému a přes tisíce hesel a organisací pohlížeti v jeho oči, přes neznámo světa podávati mu ruku.

Do tohohle se božskému d'Annunziovi nikdy nechtělo a proto dělal milionové dluhy, dělal je, by měl prostředek, který šidí svědomí. Proto šidil i v knihách. Vypůjčil si milion lir, vypůjčil si eleganci (jako Wilde neměl jí nikdy!) a učil v knihách lidi, jak se to dělá, aby aristokraticky se žilo a zapomínalo na neznámou bídu. Naučil se tomu dokonale a dokonale v knihách vyučoval.

Ostatně d'Annunzio, apoštol bohatství, lenosti a smyslné rozmařilosti, už se svým lidem zmrzel. Každá sensace časem zmrzí. Časem konečně přišlo se na to, že tento božský básník, který ve své touze po líbivosti šel tak daleko, že neštítil se i zjevných nevkusností a chtěje podrážiti aspoň smysly svých čtenářů, líčil jim v knihách, kterak milenec pije čaj s milenkou a pouští jí jej z úst do úst —, přišlo se tedy na to, že slavný ten muž může imponovati vznětlivým panům a dívkám, ale italskému národu že nemá co říci. Nadešlo vystřízlivění. Nesložili se, aby vyplatili mu villu a zabavený majetek. S klidem nechali jej odejíti do Paříže, netušíce, že dopouštějí se tím veliké neopatrnosti, neboť, zemře-li jednou s nezaplacenými dluhy tento literární Caruso, jenž za živa skvěle a na účet dluhů byl živ, řekne se, že "umřel chud", a to bude pro kulturní historii zlý omyl. Ještě se najdou dobří lidé, kteří jeho osud a jeho "chudobu" zařadí v historii do truchlivé příhrádky, opatřené nápisem "Oskar Wilde". A to by byl omyl ještě osudnější, neboť Wilde neměl sice co činiti s anglickým lidem, ale dal své zemi aspoň slávu nejlepšího gentlemana a nejjemnějšího člověka, kdež, to d'Annunzio odešel z Italie jako veliký její dlužník, po stránce národní, kulturní i finanční...

LITERATURA.

"Ženské Listy", týdenník, vycházející v Chicagu, Ill., nastoupil minulý týden cestu 17. ročníku. Hezká to již řada let a taky hezký kus práce, kterou snaživý časopis ten vykonal v zájmu žen a v otázce ženského hnutí. Poslední číslo bylo při té slavnostní jaksi příležitosti vydáno ve větším rozměru s pestrým a bohatým obsahem výchovně-vzdělavacím a zábavním, jakož i některými novými statěmi. Přejeme mu další zdar a spolu jej jako dobrý, zdravý a obratně redigovaný list odporučujeme nejširšímu kruhu nejen čtenářek, ale i čtenářů.

NAVRÁTILO MU ZDRAVÍ.

Toto píše pan Jar. Opočenský, Agenda, Kans.: "Vaše Léčivé Hořké Víno Medové mi navrátilo staré zdraví a velice mi prospělo. Jest to výborný lék pro žaludek a všem jej odporučuji." Nemají-li jej obchodníci u Vás na skladě, pište si pro bedničku 12 láhví za $3.00, jež přímo zašle U. S. Medicine & Importing Co., 2819 Larimer Str., Denver, Colorado.

SNUBNÍ ZLATÉ PRSTENY

a jiné svatební dárky máme ve velkém výběru. **Prsteny** od **$2.00** vzhůru.

Na klenoty u nás koupené vkusně vygravírujeme Vaše plná jména zdarma. Správkám hodinek a jiným šperkům věnujeme zvláštní pozornost. A. CECHA, český hodinář a zlatník, 1248 So. 13th St., Omaha, Neb. 47-tf

EMIL HANSEN,
FAMILY LIQUOR HOUSE
1223 Chicago ul., Omaha, Nebr.
"Plná míra a dobré zboží" mým heslem. — Zákusky pro obchodníky od 12. hod. do 1. hod. odpoledne. 51tf
Telefon: Douglas 3658.

Jednota Česko-Slovanských Podporujících Spolků (Č. S. P. S.)

ve Spojených Státech Sev. Ameriky, nastoupila letos 4. března již **padesátý sedmý rok svého trvání.** Jest dnes nejmohutnějším podpůrným spolkem česko-americkým, čítajíc dle výkazu členstva ze dne 31. července 1910

17,850 členů a 6659 sester.
Celkem 24,509 členů.

Výhody, které po stránce **podpůrné** poskytuje tato Jednota, staví ji nejen v popředí česko-amerických podpůrných spolků, ale činí ji zároveň **nepřekonatelnou soupeřkou jinonárodních jednot amerických a i pojišťovacích výdělkových společností.** Porovnáme-li výkazy jinonárodních amerických jednot s výkazy Jednoty Č. S. P. S. za poslední desítiletí, to shledáme, že správní čili administrační výlohy u Jednoty Č. S. P. S. netvoří ani jedau osminu správních výloh těch anglických jednot.

V roce 1909 platil na příklad člen platící na **úmrtní podporu na $1000** a přistoupilý ve věku od 18 do 25 let za celý rok $12.24; ve věku od 25 do 30 let $14.28; ve věku od 30 do 35 let $20.40 a ve věku od 40 do 45 let $24.48. Tyto číslice ukazují, že Jednota Č. S. P. S. náleží **k nejlevnějším** a zároveň vzhledem k velkému počtu členstva a souvislosti s celým česko-americkým národním životem k **nejspolehlivějším a nejbezpečnějším** podpůrným jednotám ve Spoj. Státech.

Má základní čili záložní fond
$185,707.77

čili slovy téměř **jedno sto osmdesát šest tisíc dollarů** uložených ve spolehlivých jistotách — v bondech čili dluhopisech městských, školních, okresních, jichž bezpečnou zárukou jest majetek obcí, okresů a školních distriktů. Tento záložní fond slouží k zabezpečení výplaty úmrtních podpor v budoucnosti.

Jednota Č. S. P. S. vyplatila během svého trvání pozůstalým po členech obrovský obnos $4,360,350 a po údkyních čili sestrách vyplacen členům a sirotkům $475,250, dohromady
$4,835,600.

Považte, jaké úlevy tím poskytnuto českým rodinám a úleva tato velmi často stala se základem blahobytu celých rodin.

Nemocným bratřím vyplatily řády
$933,810.00.

Rozmyslete si, co tato podpora znamenala pro rodiny, jichž živitel byl práce neschopen.

Pro dorost mohou být zřízeny všude, kde stávají řady Č. S. P. S. "Dorostové kluby Č. S. P. S." pro mládež od 14. do 18. dokonaného roku. Ke klubům těmto za členy může se přihlásit mládež bez rozdílu pohlaví a bez ohledu na to, pakli rodiče náleží k Jednotě Č. S. P. S. Tyto dorostové kluby budou dvojí: Pro mládež od dokonaného 14. roku až do dne, kdy jinochovi neb dívce je 16 let. Druhý stupeň tvoří dorost od dokonaného 16. roku až do dokonaného 18. roku. Každý člen kluba považuje se za nastávajícího člena Jednoty Č. S. P. S. a jakmile dospěl 18. roku může vstoupit za řádného člena do kteréhokoliv řádu Jednoty beze všeho přístupného.

Každý člen těchto klubů má právo na bezplatnou účast' ve všech vyučovacích hodinách, přednáškách, zábavách, debatách a schůzích. V případě úmrtí člena I. stupně vyplatí Úřadovna Nár. Hlav řádu rodičům $50.00 a při úmrtí člena II. stupně $100.00 na pohřební výlohy. Členové I. stupně platí 25 centů měsíčně a vyššího stupně 30 centů předem. Z těchto peněz jde část' do fondu školního, část' do klubovního a část' do fondu záložního k úhradě pohřebního.

Úřadovna sestavila kočovnou knihovnu, rozesílanou po klubech.

Zakládejte tyto kluby dorostové!

V klubech těchto se bude pokračovat ve vzdělání, zejména v zdokonalení se v českém jazyku, bude tam pěstován zpěv, přednášení, debaty, budou tam provozovány ušlechtilé hry, bude se tam vštěpovat národní české vědomí a myšlénka svobodomyslnosti. To jsou cíle těchto klubů.

Každý americký Čech, každá americká Češka staň se členem naší Jednoty.

John Pecha, předseda.
J. V. Luňák, tajemník.
Jan Klaus, pokladník.

— Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

HLEDÁ SE NAKLADATEL.

(Josefu Ad. Trojanovi připsáno.)

—II.—"Hledá se nakladatel"— Pouze tři slova, ale jak výstižně charakterisují česko-americké poměry! Četl jsem je minulý týden v jedné naší revui... Na poslední stránce vedle suché sice noticky, ale noticky, kterou jsem hltal s netajenou radostí, o nové česko-americké knize, chystané do tisku, jako Popelka choulí se do skromného ústraní, ze kterého však touhou po životě volají výkřikem bolestné tragiky, kterou se srdce mimoděk svírá bolestí a kterou oči zalévají se slzami. Ne snad v přívalu sentimentalismu, ale v rozpomínání hrozných poměrů, ve kterých žijeme.

Taková léta již! A za celou řadu dlouhých těch roků nebyli jsme a to vykázati se smí jediným dokladem pro to, že se kulturně prohloubíme, kulturně rostemo a kulturně mohutníme!

"Hledá se nakladatel"... Pouze tři slova, ale co v sobě uzavřeno pravdy... trpké pravdy hořkými sice, ale spravedlivými výtkami, které se stávají mimoděk obžalobou vší naší nimoudosti a všeho života, který jsme žili v Americe dosud na prázdno a v naprosté lhostejnosti, nestarajíce se o to, vydá-li nějaké ovoce, jež by po nás budoucím věkům, potomkům našim, ale hlavně staré vlasti naší zanechalo splaceným dluhem alespoň poněkud světlou památku! Bylo tu již mnoho lidí, poctivých a upřímných lidí, kteří se dlouze a široce rozepisovali o poměrech našich, posuzujíce tyto z hlediska vlastních názorů a vlastního přesvědčení. Ještě žádnému však nepodařilo se vystihnouti plnou a jasnou pravdu o životě našem tak málo slovy, jak se to podařilo pisateli oněch tří slov: "Hledá se nakladatel..."

Jako na každém národu jiném, tak i na nás amerických Češích bude se jednou a to právem požadovati, bychom vydali účty všeho svého života, vší své činnosti, všech snah svých a vší své vykonané práce. A tu předem říkám, že se dělám toho, až k chvíli oné dojde a až se při poukazování na jednotlivé položky dojde na položku, týkající se naší kultury. Co fokus o této historie, nevím. Myslím si však, že ona zoufalá tři slova budou v ústech její největším naším žalobcem a to žalobcem velice přísným, který se pro výrok pomníku svého nijak nezalekne nespokojenosti a revolty davu, jenž si již až příliš navykl v každém ohledu svého života a své práce na největší možnou chválu svou jelitnosti a samolibosti, která se potom krutě na něm vymstí.

Takovou řadu let tu žijeme, kumulíme dollary na dollary a dopouštíme, by ještě dnes ozval se mezi námi výkřik: "Hledá se nakladatel!" Kdybychom žili v poměrech, jež by nám pěstění duševních plodin nedovolovaly, poukazujíce na ně — ač i tu neprávem — spíše jako na luxus, nedivil bych se. Dnes však si český lid v Americe stojí už poměrně dosti dobře a dokonce finančně již i nezávisle a proto obžaloba oněch tří slov je více než vážnou a dlužno o ní uvažovati.

Ne pouze svým potomkům a staré vlasti, ale i zemi, ve které jsme se usadili, a přede vším sobě samým povinni jsme jednim: kulturou a na jejím základě stálým vzrůstem a mohutněním. Nám nosí sloužiti k uspokojení svědomí mého česká kultura ze zámoří a nesmíme se touto chlubiti a se vynášeti, poněvadž nemáme na ni jakési práva. Je sice naší, ale zůstává nám vzdálenou. Nám nezbytně třeba poukázati na kulturu bližší a tou bude jedině ta, kterou sami si ale vypěstíme, naše vlastní kultura, kterou budeme moci Americe a celému světu dokázati, že svými duševními rostemo a mohutníme a že při svých duši můžeme mého otevírati do dálek slunného rozhledu v závodech s kulturní činností lidí druhých.

Vlastní kulturu pak vypěstíme vlastní školou a tou nám budiž vlastní česko-americká literatura a sice vědecká i krásná. Nespokojujme se ve svých časopisech — ne všech, však většinou — s překlady všelijakých krvavých a krví prosáklých slátanin, ale žádejme, by sloupce časopisů našich — my jako čtenáři máme právo a nárok na to — vyplňovány byly pracemi seriosními a to původními. Pracovníků je tu dosti... Jen dvéře jim otevřít a vykázat jim pole činnosti. Nespokojme se však jen s takto vydávanými a řízenými časopisy, kterými život náš a naše duše získají, ale práci svých snah a tužeb ještě více rozšiřme. Dejme hledověti svým duším a pod nátlakem pocitu toho bladu stůjme i o česko-americkou knihu, o šíření a tím i stálý vzrůst česko-americké literatury, která pak nebude již volati, zoufale volati: "Hledá se nakladatel!" — Vydávání knih stojí peníze a sice mnoho peněz. Jednotlivci, kteří by to rádi činili, peníze nemají a sami z bolesti přihlížejí k tomu, jak druzí, kteří by to učinit mohli, nechtějí. Učiňme proto sami něco v zájmu svých duší a učiňme to záhy. Sami přece uznáme, že povinností naší je vykázati se svému okolí něčím významnějším a skutečně ušlechtilejším, než čím je pivní spolkaření, než čím jsou bezvýznamné šudlyky a pikniky. Doufáme, že taky myslíme a přemýšlíme. Duševní svými ukazujme fotografie svého života, který, ať už v radostech jeho nebo smutcích, v jeho nadějích nebo zoufalstvích, v jeho snahách nebo sklamáních, vždy bude lepším než ten, jaký se nám před oči staví nyní. Dejme barvy jeho házeti na plátna ve světlých a ponurých tonech skutečnosti těm, kdož skutečnost tu celou svou duší a svým celým srdcem prožívají. Zůstavíme tím po sobě jednou velikou a bohatou galerii, ve které se z jednotlivých obrazů odrážeti bude pravda, jež duševní bude volati: "Američtí Čechové neživořili, ale oni skutečně žili!"

Těch, kdož by obrazy takové vytvořili, máme tu dosti. A nových stále by přibývalo. Jen ruku jim poslat a část jim na jevu ochoty a dobrou vůli. Za několik roků byla by tu hezká řada děl původní česko-americké literatury, která by se stala naší chlubou. Pracovalo by se a žilo by se. Někdo se snad táže: "Ta, co povídáte, je sice všechno hezké, ale jak toho docíliti?" — Snadno. Dávám hned určitý návrh, který by se dal při ochotě, dobré vůli, pochopení, hlavně však lásce provésti velice snadno.

Dnes je v Americe obrovská síla českých spolků. Co by to každému spolku udělalo, kdyby jednou za rok ve prospěch česko-americké literatury věnoval ze své pokladny jenom $5.00!! Co by se způsobem tím sešlo do roka peněz! Tyto by mohly býti zasílány jako příspěvky k veřejnému kvitování do administrace kteréhokoli časopisu, jenž by pak po dohodě se zvláštní, za účelem tím sestavenou komisí nákladem tím vydal knižně práci literárně uznanou a cennou. Vedle příspěvků spolků jistě by se scházely a to hojně scházely i příspěvky od jednotlivců, kteří by v každé velké osadě české mohli po případě založiti "Literární kroužky", jimiž by zájem o česko-americkou literaturu rozdmychovali a šířili. Všechny spolky v osadách těch mohly by pak rozšířiti obor své působnosti "čtenářskými besedami" a hlavně knihovnami. Mezi námi často a rádo sbírá se na pomníky. Nestavme tak často pomníky mrtvým, ale stavme je živoucímu tělesu větve českého národa zde v Americe svou vlastní snahou a vlastní prací. Takovým pomníkem uctíme památku a význam svých lidí daleko více a důstojněji. Nedávejme tedy příspěvků na kameny, ale přispívejme a to ze všech sil na živé pomníky k uctění památky svých velkých zesnulých.

Návrh ten pronáším upřímně a poctivě klasem svého srdce, které se bolestně s velikou lítostí zatetelilo při čtení toho: "Hledá se nakladatel..." Najde se! Doufám. A byl bych nejšťastnějším, kdyby se našel celým česko-americkým lidem, jenž by způsobem tím rozluštil nejpalčivější otázku poměrů našich.